

resp. tiskaři, kterýž je na nepotištěný papír přilepí a nechá úředně překolkovati.

b) Všechny cizozemské časopisy, kteréž po poště v předplacení se odebírají, podléhají kolkovému poplatku, kterýž pošta vybírá zároveň s předplatnou cenou časopisu. Ostatní časopisy cizozemské budtež poštou nebo celním úřadem poukázány k okolkování.

c) Časopisy přicházející ze zemí koruny uherské, budtež opatřeny známkami, kteréž pošta sama překolkuje; dojdou-li do tuzemka jiným způsobem než po poště, budtež okolkovány u kolkovacího nebo berního úřadu místa dodacího (výn. min. fin. ze dne 30. prosince 1869, č. 1 ř. z. z r. 1870).

7. Již od desítiletí vyskytují se v kruzích žurnalistických a parlamentárních snahy směřující ku zrušení novinářského kolku, kterýž byl poprvé před 110 léty a sice pat. ze dne 11. května 1789 zaveden; zrušení tomuto se rak. ministr financí stále opíral poukazuje k tomu, že jsou to především důvody fiskální, jež zachování tohoto kolkového poplatku vyžadují. S uspokojením bylo tudíž uvítáno, když dne 1. června 1898 ministr financí Dr. Kaizl poslanecké sněmovně předložil návrh zákona, jímž se novinářský kolek zrušuje; bohužel nedošlo následkem známých událostí parlamentárních posud k ústavnímu projednání návrhu tohoto zákona, jenž zajisté by měl na rozvoj publicistického života v Rakousku vliv velice blahodárný.

Titulus ordinationis.

I. Pojem.

Výlučnost povolání a důstojnost stavu kněžského toho nutně vyžaduje, aby nebyla žádná osoba ordinována, jejíž výživa není zabezpečena. Titulus ordinationis znamená tudíž stavu přiměřený příjem potřebný k dosažení vyšších svěcení, a ve smyslu dalším i jmění, z něhož tento příjem plyne, resp. jímž jest zabezpečen.

II. Právo církevní.

K vyššímu stupni svěcení jest zapotřebí titulu. Takovým bylo původně z pravidla toliko obročí (beneficium) (titulus beneficii) t. j. výnos určitého na čas života uděleného církevního úřadu. Od 16. stol. se však vyvinul t. zv. stolní titul (titulus mensae), t. j. připouštěla se ordinace, když někdo třetí (zeměpán, biskup, ústav, klášter nebo vůbec kterákoli osoba) právoplatně zavázala, že ordinandovi v případě potřeby, pokud by se sám nemohl vyživovati, přiměřenou výživu poskytne. V dřívějších dobách se vůbec udělovala ordinace toliko pro určitý kostel, z něhož vysvěcenec bral svoji výživu a jenž sám byl titulem ordinačním. Třetí církevní sněm Lateránský ustanovil, že biskup toho, koho bez titulu vysvětil, jest povinen až do nabytí benefícia vyživovati, leč že by týž z vlastního neb otcovského jmění se mohl vyživovati. Od této doby byla přípustna též ordinace na vlastní jmění (patrimonium) a na slib výživy učiněný od osoby třetí (pensio, mensa), což též sněm Tridentký potvrdil. Rozeznává se tudíž

1. titulus beneficii, byl-li někdo na beneficium již obdržené, nebo
2. titulus patrimonii, byl-li na své vlastní k výživě dostačující jmění a konečně

3. *titulus pensionis* nebo *mensae*, byl-li ordinován na slib výživy se strany osoby třetí. Vysvětlí-li biskup duchovního bez některého z těchto titulů, musí jej sám vyživovati.

III. Platné právo. § 15 zák. ze dne 7. května 1874 č. 50 ř. z. ustanovuje: Nehledíc ku právu biskupů svěcení udělovati zabezpečuje se stolní titul z fondu náboženského jen těm klerikům, kteří jsou způsobilí nabýti úřadu církevního. Ustanovení § 15 vychází z úvahy, že náboženský fond jest jměním veřejným a tudíž má sloužiti jen takovým osobám církevním, které mohou plniti veřejný úkol kleru připadající. Samostatným katolickým správčům duchovním a systemisovaným kněžím pomocným se stavu přiměřený nejnižší příjem (kongrua), pokud není kryt důchodem s úřadem duchovním spojeným, doplňuje z náboženské matice resp. z její státní dotace (§ 1 zák. ze dne 19. dubna 1885 č. 47 ř. z. (viz čl. Congrua). Dle rakouského práva se vysvěcují kandidáti světského stavu kněžského nikoli na *titulus beneficii* nebo *pensionis*, nýbrž všeobecně na *titulus mensae*, čímž se jim zároveň s vysvěcením zabezpečuje výživa pro ten případ, že by nebyli s to, aby povinnosti svého povolání mohli plniti a tak svoji výživu si zjednati. D. dv. kanc. ze dne 7. ledna 1792, pol. zák. Leopolda II. sv. IV. č. 3 v tom směru ustanovuje: Aby jinochům, kteří cítí náklonnost k světskému stavu duchovnímu, bylo dosažení jeho usnadněno, ustanovili nejmilostivěji Jeho Veličenstvo, aby všem kandidátům tohoto stavu byl udělen stolní titul z náboženského fondu a tak jim bylo zabezpečeno zaopatření pro ten případ, že by dříve nebo později k duchovní správě se stali nezpůsobilými; kandidáti mají však nárok na stolní titul a na zaopatření s tím spojené ve stavu deficientů jen tenkrát, když kněžské svěcení skutečně přijali a kromě toho vyhovují dalším podmínkám v cit. d. dv. kanc. uvedeném (odbytí theologických studií, tělesná způsobilost, věnování se duchovní správě nebo vyučování a j.) (viz čl. Matice náboženská a Obročí a církevní úřady).

Titul právní.

I. Pojem.

Nauka o právním titulu v právní vědě není posud náležitě objasněna, jelikož právní titul ještě mnohdy se zaměřuje s důvody vzniku, účelem a úmyslem — jak to již v římském právu naznačuje neurčitý výraz »*causa*«. Právní titul všech poměrů soukromoprávních spočívá v rozumné potřebě; hledati jej sluší v okolnostech a skutečnostech, z nichž někomu vzniká nárok na vydání nějaké věci nebo pohledávka proti třetí osobě. Bez titulu právního nemůže žádné právo vzniknouti, z čehož plyne, že odpadne-li důvod i právo jako důsledek musí zaniknouti (*cessante ratione cessat effectus*), ačkoli ve skutečnosti trvají i právní poměry, pro něž právní titul již prokázati nelze. Z toho dále též plyne, že, jestliže důvod sice nezanikne, ale jestliže se změní i důsledek se změnití má, čímž jest odůvodněn požadavek stálého přizpůsobování se právního stavu změněným poměrům životním.

Konečně musí se důvod a následek krýti i co do rozsahu, tak že důvod určuje i rozsah a hranici každého práva a právo dále nesahá než právní titul. Právní titul určuje též ohledně subjektů nárok nebo pohledávku a závazek. Každé zákonné ustanovení nezbytně vyžaduje právního titulu; pro použití zákonného ustanovení jest nevyhnutelně nutno nalézt